

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 406/2017-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. júna 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť obce Svätuš, Kvetná 3, Svätuš, zastúpenej Advokátskou kanceláriou AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s. r. o., Kmeťova 26, Košice, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Klaudia Azariová, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 2/2014 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 9 C 174/2009) a takto

r o z h o d o l :

Konanie o sťažnosti obce Svätuš **z a s t a v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. júla 2015 doručená sťažnosť obce Svätuš, Kvetná 3, Svätuš (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6

ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 2/2014 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 9 C 174/2009) (ďalej len „napadnuté konanie“).

Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že 18. júla 2008 podala «na Okresnom súde Košice - okolie návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie 467.040,00,- Sk (15 502,89 €) s príslušenstvom, a to proti odporcovi v 1.rade: Mesto [REDAKOVANÉ], v mene ktorého koná: [REDAKOVANÉ], primátor mesta, a odporcovi v 2. rade: [REDAKOVANÉ], zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Košice I, Oddiel: Sro, Vložka, číslo: [REDAKOVANÉ], v ktorej mene koná: [REDAKOVANÉ], konateľ, v ktorom sa uplatňoval nárok na nezaplatené nájomné, resp. bezdôvodné obohatenie za roky 2007 a 2008. Tomuto konaniu bola pridelená sp. zn. 9 C/174/2009.

Prvé pojednávanie vo veci bolo nariadené na deň 25.5.2010. Toto pojednávanie sa uskutočnilo, bol vypočutý odporca v 1. rade. Ďalší termín pojednávania nebol ustanovený, súd len odročil pojednávanie na neurčito, a to za účelom vykonania ďalšieho dokazovania.

Druhé pojednávanie bolo nariadené na deň 4.10. 2011. Z dôvodov na strane súdu však bolo toto pojednávanie zrušené.

Podaním zo dňa 8. 2. 2012 vzal sťažovateľ žalobu vedenú pod sp. zn. 9 C/174/2009 čiastočne späť, a to vo výške 6.383,93 €, pričom žalovaná istina v tomto konaní tak predstavovala sumu vo výške 9.118,96 € s príslušenstvom.

Tretie pojednávanie vo veci bolo nariadené na deň 17.4.2012. Toto pojednávanie sa uskutočnilo za prítomnosti právnych zástupcov všetkých účastníkov konania. Ďalšie pojednávanie bolo odročené na neurčito.

Na pojednávaní dňa 16. 5. 2012, v právnej veci vedenej na Okresnom súde Košice-okolie pod sp. zn. 8 C/12/2012 (nájomné resp. bezdôvodné obohatenie za roky 2009-2011), bolo prijaté uznesenie, ktorým súd spojil na spoločné konanie právnu vec vedenú pod sp. zn. 8 C/12/2012 správnu vecou vedenou pod sp. zn. 9 C/174/2009, stým, že právne veci budú prebiehať na Okresnom súde Košice-okolie pod spoločným konaním vedeným pod sp. zn. 9 C/174/2009.

Po viacnásobných žiadostiach a apeloch na súd, bol uznesením zo dňa 9. 7. 2012 v konaní sp. zn. 9 C/174/2009, t. j. už v spojenom konaní, ustanovený súdny znalec [REDAKOVANÉ], aby vykonal znalecké dokazovanie na zistenie všeobecnej hodnoty a nájmu nehnuteľnosti evidovaných katastrálnym odborom Okresného úradu Trebišov, okres: Trebišov, katastrálne územie: [REDAKOVANÉ], obec [REDAKOVANÉ] na [REDAKOVANÉ], ako parcela registra „C“ KN, č. [REDAKOVANÉ] o výmere 5838 m² - ostatné plochy.

Dňa 23. 12. 2013 bola zaslaná súdu žiadosť o vytýčenie termínu pojednávania, keďže sa nekonalo vo veci od posledného pojednávania dňa 16.5. 2012.

Uznesením zo dňa 7. 2. 2014 priznal Okresný súd Košice-okolie znalcovi [REDAKOVANÉ] preddavok na znalecké dokazovanie, ktoré bol o nariadené už uznesením zo dňa 9. 7. 2012, do 7. 2. 2014 však nebolo zrealizované.

Dňa 9. 5. 2014 bolo právnemu zástupcovi sťažovateľa doručený znalecký posudok č. 61/2014, vypracovaný znalcom [REDAKOVANÉ], a zároveň bolo doručené predvolanie na pojednávanie na deň 25. 6. 2014.

Štvrté pojednávanie nariadené na deň 25. 6. 2014 sa uskutočnilo. Na tomto pojednávaní súd vyhlásil rozsudok, v ktorom zamietol žalobu proti žalovanej obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] so sídlom v [REDAKOVANÉ], v prevyšujúcej časti vylúčil náš nárok proti odporcovi v I. rade na samostatné konanie. Týmto rozsudkom zároveň súd zaviazal sťažovateľa, aby nahradil odporcovi v 2.rade trovy konania. Proti výroku o trovách sťažovateľ podal odvolanie...

Zároveň by sme chceli dať do pozornosti Ústavnému súdu SR, že predmetným rozsudkom súd nerozhodol o nároku žalobcu ako-takom. ale iba zastavil konanie voči odporcovi v 2. rade a v konaní bude ďalej pokračovať, len pod inou spisovou značkou, a to 9 C/2/2014, pričom vec bola pridelená tomu istému zákonnému sudcovi ako vec pod sp. zn. a 9 C/174/2009.

Dňa 22. 6. 2015 sa v predmetnej veci vedenej už pod sp. zn. 9 C/2/2014 uskutočnilo pojednávanie, ktoré však bolo odročené na neurčito, a to bez riadneho prejednania veci samej.

Predmetné konanie, najprv pod sp. zn. 9 C/174/2009 teraz pod sp. zn. a 9 C/2/2014, sa začalo už v roku 2008 a za takmer 7 rokov sa reálne uskutočnili iba 4 pojednávania, aj to niektoré až na apel právneho zástupcu sťažovateľa. Znalecký posudok bol v konaní

vypracovaný v neprimeranom časovom horizonte, t j. takmer 2 roky od ustanovenia znalca. Tento znalecký posudok je potrebné ešte doplniť, nakoľko v ňom neboli reflektované určité zásadné skutočnosti...

Z vyššie popísaných skutkových okolností je zrejmé, že celé konanie je vedené v neprimeranej časovej dĺžke, je zbytočne zdĺhavé, neekonomické a neefektívne, a to bez preukázania závažného dôvodu, či potreby vykonania konkrétneho dôkazu, čo je v priamom rozpore so zásadou právnej istoty, práva na spravodlivý súdny proces bez zbytočných prieťahov, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote.»

Sťažovateľka na základe uvedeného tvrdí, že „Okresný súd Košice-okolie postupoval neracionálne a zmätočne, v uvedenom konaní buď nekonal vôbec, alebo konal s neprimeraným časovým odstupom, a to už od samotného začiatku. V priebehu konania bolo tak niekoľko časových období, kedy súd nekonal vôbec, nevytýčil pojednávanie na dlhé časové obdobie, odročoval pojednávanie bez závažného dôvodu a nevykonával potrebné procesné úkony.

Poukazujeme na skutočnosť, že predmetné konanie trvá odo dňa podania návrhu 7 rokov. Počas tohto obdobia sa pojednávalo iba 4-krát.

Okresný súd Košice - okolie uskutočnil prvé pojednávanie vo veci až dňa 25. 5. 2010, čo je takmer 2 roky od podania návrhu zo dňa 18. 7. 2008.

Ďalším obdobím reálnej nečinnosti súdu je obdobie od 25. 5. 2010 do uskutočnenia ďalšieho pojednávania dňa 17. 4. 2012, resp. do dňa 20. 2. 2012, kedy bolo prijaté uznesenie o zastavení časti konania. Toto obdobie nečinnosti súdu pretrvávalo viac ako 1,5 roka. Počas tohto obdobia síce bolo nariadené jedno pojednávanie na deň 4. 10. 2011, avšak z dôvodov na strane súdu sa neuskutočnilo.

Uznesením zo dňa 9. 7. 2012 bol v konaní ustanovený súdny znalec [REDAKOVANÉ] na vypracovanie znaleckého posudku na určenie všeobecnej hodnoty a nájmu nehnuteľností, ktoré sú predmetom tohto konania. Tento znalecký posudok bol predložený súdu až dňa 29. 4. 2014, t j. viac ako 2 roky po ustanovení znalca.“

Sťažovateľka na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd prijal sťažnosť na ďalšie konanie a nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR a základné právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaniach vedenom pod sp.zn. 9 C/174/2009 a 9 C/2/2014 bolo porušené.

2. Okresnému súdu Košice - okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C/2/2014 prikazuje konať bez zbytočných prietahov.

3. Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 5.000,00 EUR (päť tisíc eur), ktoré je Okresný súd Košice-okolie povinný do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu vyplatiť sťažovateľovi na účet právneho zástupcu sťažovateľa.

4. Sťažovateľovi priznáva náhradu trov konania v sume 355,72 € (slovom tristopäťdesiatpäť eur a sedemdesiatdva centov), ktoré je Okresný súd Košice-okolie povinný zaplatiť na účet jeho právneho zástupcu č. ú: [REDACTED], vedený v Tatra banka, a. s., a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

V súvislosti so žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadostučinenia, sťažovateľka uvádza, že „[v]zhľadom na dlhotrvajúcu nepriaznivú a nekomfortnú situáciu vzniknutú sťažovateľovi v dôsledku toho, že od podania žaloby dňa 18.7.2008 do dnešného dňa nebolo vo veci samej rozhodnuté, sťažovateľ žiada Ústavný súd SR o priznanie majetkového primeraného finančného zadostučinenia vo výške 5.000,00 EUR.

Výška je odôvodnená predovšetkým samotnou dobou (ne)konania vo veci samej, t. j. časovým obdobím takmer 7 rokov bez vyriešenia čiastkových procesných otázok vo veci prostredníctvom súdu, neprimeraným predlžovaním dĺžky konania a v neposlednom rade aj samotným predmetom sporu vo veci samej, ktorá ako zo skutkového a aj právneho hľadiska nie je obzvlášť náročná vec, kde nie je potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie a pod.“

Dodržanie dvojmesačnej lehoty na podanie sťažnosti sťažovateľka odvodzuje odo dňa doručenia jej uznesenia ústavného súdu č. k. III. ÚS 243/2015-11 z 2. júna 2015 (t.j. 21. júla 2015), ktorým rozhodoval o jej v zásade identickej sťažnosti doručenej ústavnému súdu 28. apríla 2015 a odmietol ju ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd výzvou na doplnenie sťažnosti zo 6. marca 2017 (ďalej len „výzva“) vyzval právnu zástupkyňu, aby v lehote 5 dní od jej doručenia odstránila nedostatky sťažnosti, a zároveň ju upozornil, že ak na výzvu nezareaguje a sťažnosť nebude obsahovať zákonom predpísané náležitosti, môže postupovať podľa § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Súčasne ústavný súd vyzval prípisom zo 6. marca 2017 okresný súd na predloženie spisu a o informáciu o stave napadnutého konania.

Právna zástupkyňa výzvu prevzala 10. marca 2017. Až v podaní doručenom ústavnému súdu 23. marca 2017 označenom ako „*odpoveď na výzvu na doplnenie sťažnosti*“ právna zástupkyňa uviedla, že „[v] sťažnosti zo dňa 27. 7. 2015, sme sa domáhali aby titulovaný súd prikázal konať Okresnému súdu Košice-okolie bez zbytočných prietahov v spore vedenom pod sp. zn. 9 C/2/2014. Vzhľadom na skutočnosť, že už došlo k meritórnemu rozhodnutiu Okresného súdu Košice-okolie vo veci samej, je naša sťažnosť už bezpredmetná, preto navrhujeme aby titulovaný súd postupoval v zmysle § 25 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov.“.

K sťažnosti sa vyjadril okresný súd prípisom zo 16. marca 2017, v ktorom okrem podrobného prehľadu o priebehu konania od 4. augusta 2014 uviedol, že z „*prehľadu a priebehu vykonaných úkonov vyplýva, že súd postupoval v tomto konaní priebežne a bez prietahov, nebolo zistené dlhšie obdobie nečinnosti súdu.*“

Konanie vedené pod sp. zn. 9 C/2/2014 bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 16. 12. 2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10. 3. 2016.

Vzhľadom na vyššie uvedené mám za to, že ústavná sťažnosť sťažovateľov nesmeruje proti aktuálnemu, či trvajúcemu stavu nečinnosti súdu, a preto nie je prostriedkom na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, resp. tomu, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo.“.

Okresný súd zároveň predložil ústavnému súdu na nahliadnutie súdny spis vedený pod sp. zn. 9 C 2/2014 (pôvodne vedený pod sp. zn. 9 C 174/2009), z ktorého vyplynulo, že napadnuté konanie je právoplatne skončené.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 54 zákona o ústavnom súde ak sťažovateľ vezme svoju sťažnosť späť, ústavný súd konanie o nej zastaví okrem prípadu, ak ústavný súd rozhodne, že späťvzatie sa nepripúšťa, najmä ak sťažnosť smeruje proti takému právoplatnému rozhodnutiu, opatreniu alebo inému zásahu, ktoré mimoriadne závažným spôsobom porušujú základné práva alebo slobody sťažovateľa.

Ústavný súd, posúdiac z hľadiska obsahu vyjadrenie právnej zástupkyne sťažovateľky, považoval ho za späťvzatie sťažnosti. Vzhľadom na to, že podľa názoru

ústavného súdu neexistujú dôvody na to, aby späťvzatie sťažnosti nepripustil, konanie o nej v súlade s § 54 zákona o ústavnom súde zastavil.

Aj keby ústavný súd považoval vyjadrenie sťažovateľky z doslovného znenia jej návrhu, musel by sťažnosť odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vzhľadom na jej neprípustnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. júna 2017